

مسیر پریپوچم هدایت تحصیلی/۱

سایه بازار کار بر سر نظام آموزشی / آموزش و پرورش توان هدایت تحصیلی را ندارد

کارشناس آموزش و پرورش گفت: آموزش و پرورش ایران در مقایسه با مشاوره، راهنمایی و هدایت تحصیلی نظام آموزشی کشورهای دیگر، تنها نام هدایت تحصیلی را به یاد می‌کشد.

به گزارش خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، هدایت تحصیلی کلمه‌ای غریب نیست؛ بسیاری از افراد آن را به عنوان مهم‌ترین مرحله تحصیل دانش‌آموزان تلقی می‌کنند. در این فرایند دانش‌آموزان علاوه بر آشنایی با استعدادها و توانایی‌های خود؛ با رشته‌های تحصیلی مختلف و بازار کار آشنا می‌شوند.

استعداد، علاقه و امکانات بازار به‌عنوان عناصر پایه هدایت تحصیلی به‌شمار می‌روند و در ماده‌های ۹۶ تا ۱۰۰ آیین‌نامه آموزشی دوره متوسطه، بر آن تأکید شده است؛ در صورت تحقق این سه عامل می‌توان ادعا کرد که هدایت تحصیلی صحیحی صورت گرفته است؛ اما در حال حاضر بازار کار و فرصت‌های شغلی نسبت به ۲ عامل دیگر نقش پررنگ‌تری را برای دانش‌آموزان ایفا می‌کند و در انتخاب آنان بیش‌ترین تأثیر را دارد.

ایسکانیوز قصد دارد در پرونده مسیر پریپوچم هدایت تحصیلی ابعاد مختلف این امر را از دیدگاه مسئولان و کارشناسان حوزه آموزش بررسی کند.

مهدی بهلولی در گفت‌وگو با خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز با بیان اینکه بازار کار بر آموزش و پرورش سایه افکنده است، اظهار کرد: زمانی که دانش‌آموزان و خانواده‌ها مشاهده می‌کنند تعداد زیادی از دانش‌آموختگان رشته مهندسی دانشگاه‌ها بیکار هستند یا با حقوق اندکی مشغول به کار شده‌اند، طبیعتاً میزان توجه و گرایش به رشته ریاضی و فیزیک کاهش می‌یابد.

وی ادامه داد: من چند وقت پیش با فردی برخورد کردم که مدرک دکتری مکانیک داشت؛ اما در کارخانه‌ای غیرمرتبط با شغل خود مشغول به کار بود و حدود ۳ میلیون تومان حقوق دریافت می‌کرد. طبیعتاً خانواده‌ها با مشاهده چنین وضعیتی ترجیح می‌دهند فرزندشان در رشته‌ای پردرآمد مانند رشته تجربی ادامه تحصیل دهد.

این کارشناس آموزش و پرورش گفت: البته گرایش دانش‌آموزان به رشته تجربی را نمی‌توان تنها با علاقه به تحصیل در این رشته توجیه کرد. خانواده‌ها به دلیل درآمد بالای پزشکان، تمایل دارند در رشته تجربی ادامه تحصیل دهند.

وی با بیان اینکه هدایت تحصیلی صحیح در مدارس کشور اتفاق نمی‌افتد، گفت: هدایت تحصیلی که هم‌اکنون در مدارس مطرح می‌شود، تنها از رنگ و لعاب هدایت تحصیلی صحیحی برخوردار است.

بهلولی بیان کرد: در حال حاضر مدارس دولتی بخش بزرگی از آموزش و پرورش کشور را تشکیل می‌دهند، این مدارس در پایه ابتدایی و متوسطه دوم فاقد مشاور هستند. البته در برخی مدارس غیردولتی برای این مقاطع، مشاوران تحصیلی به فعالیت می‌پردازند؛ اما مقاطع

ابتدایی و متوسطه دوم مدارس دولتی فاقد مشاور تحصیلی هستند.

وی با اشاره به نقش مشاوران در انتخاب رشته دانش‌آموزان اظهار کرد: مشاور متخصص، تمام وقت و آشنا به هدایت تحصیلی در مدارس می‌تواند نقش مهمی در انتخاب رشته دانش‌آموزان داشته باشد. در گذشته مشاوران در مقطع دوره متوسطه دوم به فعالیت مشغول بودند؛ اما پس از مدتی به دلیل انتقال انتخاب رشته به دوره متوسطه اول، مشاورانی که در دوره متوسطه دوم فعالیت می‌کردند نیز به دوره متوسطه اول انتقال داده شدند.

این کارشناس آموزش و پرورش گفت: در حال حاضر تعداد مشاوران دوره متوسطه اول نسبت به تعداد دانش‌آموزان کافی نیست. به عنوان مثال در مدرسه‌ای که ۵۰۰ دانش‌آموز در آن مشغول به تحصیل هستند، مشاور تحصیلی یک تا ۲ روز در این مدرسه حضور دارد و باقی روزهای هفته را نیز در مدرسه‌ای دیگر مشغول به کار است. مشاوران مدعی هستند با توجه به وقت کمی که در اختیار آنان قرار می‌گیرد، تنها فرصت تشکیل پرونده را دانش‌آموزان دارند.

وی در ادامه به مقایسه آموزش و پرورش کشور با سایر کشورها پرداخت و گفت: آموزش و پرورش کیفی در سایر کشورها، دانش‌آموزان را در سنین کمتر زیر نظر گرفته و در زمینه‌های مختلف به صورت فردی و گروهی به آن‌ها مشاوره می‌دهند. پرونده‌های این دانش‌آموزان با توجه به علایق، استعدادها و دیدگاه‌های خانواده به صورت حقیقی نوشته می‌شود.

بهلولی ادامه داد: به نوعی دیگر می‌توان گفت مشاوران در طول چند سال، اطلاعات درست و دقیقی از شخصیت کودک و استعدادهای او به دست می‌آورند، طبیعتاً این دانش‌آموزان زمانی که به سن انتخاب رشته می‌رسند، هدایت تحصیلی به درستی صورت می‌گیرد.

وی با بیان اینکه هدایت تحصیلی در کشورمان در مسیر صحیحی قرار نگرفته است، گفت: متأسفانه بازار کار در انتخاب رشته دانش‌آموزان نقش پررنگ‌تری دارد.

این کارشناس آموزش و پرورش گفت: متأسفانه در مقایسه با سایر کشورها می‌توان ادعا کرد هدایت تحصیلی صحیحی در کشور وجود ندارد. در کشور ما هدایت تحصیلی معمولاً بر اساس نمرات دانش‌آموزان صورت می‌گیرد. همچنین مشاوران در زمینه شناسایی درست و دقیق استعدادهای دانش‌آموزان هیچ اقدامی نمی‌کنند؛ البته باید این نکته را مد نظر قرار داد که نیروی کافی در این زمینه وجود ندارد. بنابراین اگر کسی مشاوره، راهنمایی و هدایت تحصیلی دانش‌آموزان را در آموزش و پرورش پیشرفته مطالعه کند، درمی‌یابد آموزش و پرورش ایران تنها اسمی از هدایت تحصیلی را به یدک می‌کشد. در عمل شاهد تحقق هدایت تحصیلی صحیح نیستیم.

وی در پایان گفت: آموزش و پرورش کشور از هدایت تحصیلی ناصحیح متحمل ضربه‌های بزرگی خواهد شد. به‌عنوان مثال دانش‌آموزان مدتی به رشته ریاضی توجه نشان می‌دهند؛ اما پس از مدتی گرایش بیشتری برای تحصیل در رشته تجربی دارند. مدارس بسته به این نوع نوسانات نیز دچار کمبود دبیرهای تخصصی می‌شوند.

انتهای پیام/